

Nieuwsbrief PSH GOR bij Covid-19

Nummer 12 (03 juli 2020)

Landelijk coördinatieteam PSH GOR (ARQ/ Nivel/ cGM/ GGD GHOR NL)

Dit is alweer de 12e nieuwsbrief over PSH en GOR bij de Coronacrisis, waarmee we u op de hoogte houden van ontwikkelingen rond PSH en GOR. We hopen dat de nieuwsbrief aansluit bij uw werkzaamheden. We horen graag uw verbeterpunten en tips, daarom hebben we een kort [evaluatieformulier](#) gemaakt, met zeven eenvoudige vragen. We stellen het zeer op prijs als u deze in zou willen vullen. Tijdens de vakantieperiode (week 28 t/m 35) zal de nieuwsbrief onregelmatig verschijnen, afhankelijk van de te delen informatie.

Update IVC

We raken steeds beter bedreven in het vertalen van behoeften van diverse doelgroepen naar informatie en verwijzingen op het IVC. We evalueren de huidige opbouw van de website door informatie steeds meer vanuit het perspectief van de lezer aan te bieden. De komende tijd actualiseren we het IVC naar aanleiding van de versoepelingen die vanaf 1 juli gaan gelden. Binnenkort wordt er informatie geplaatst voor mensen met financiële zorgen en de brede doelgroep anderstaligen.

Terugkoppeling dPG tweedaagse – PSH en GOR

Afgelopen donderdag 25 juni was het coördinatieteam PSH GOR te gast bij de dPG tweedaagse. Hier mochten we een korte inkijk geven in onze bezigheden van de afgelopen maanden, ons perspectief schetsen op de inzet van PSH bij langslappende crises en iets delen over de lessen uit eerdere crises. Vervolgens gingen we in gesprek met elkaar over rol van de GGD/dPG bij PSH in de regio. Vanwege de diversiteit in wensen en ervaring binnen gemeenten leverde dit een zeer divers beeld op qua aanpak en inzet van de PSH vanuit de GGD. Ook de ondersteunende rol van het GOR proces kwam ter sprake. In de nabespreking werden enthousiast ideeën uitgewisseld over de mogelijkheid van een brede monitor naar de gezondheidseffecten (mentaal en fysiek) van deze crisis. Om dit idee verder te verkennen heeft afgelopen woensdag 1 juli een vervolg gesprek plaats gevonden met de dPG'en Karin Eeken en Moniek Pieters. Zowel Nannah Tak als Gerard Molleman waren aanwezig bij dit gesprek. Zij zullen de epidemiologen en GOR procesleiders binnenkort verder informeren.

Terugkoppeling GGD bijeenkomst 18 juni PSH GOR/onderzoek publieke gezondheid – plenaire deel

Tijdens het plenaire deel van de bijeenkomst presenteerde Caroline van Rossem, werkpakketleider in de Corona Gedragsunit van vragenlijstonderzoek naar gedrag en welzijn tijdens de coronapandemie - de opzet en resultaten die via dit onderzoek zijn verkregen. De presentatie is binnenkort te vinden op GGD GHOR Kennisnet. Na het plenaire deel ging de groep uiteen in een PSH-deel en een GOR/onderzoek publieke gezondheid deel. Zie voor een terugkoppeling daarvan onder PSH / GOR.

Nieuwe producten en informatie PSH

Het cluster Preventie en Mentale gezondheid waar GGZ koepelorganisaties in deelnemen met het ministerie van VWS schaaft af. MIND schrijft erover op hun [website](#). Voor het IVC COVID-19 wordt het cluster nog wel bevraagd op thema's, doelgroepen en dilemma's.

[Coronalongplein](#): Platform voor mensen met longklachten na corona. "Vind alle informatie over deze mogelijk nieuwe longziekte, ontmoet lotgenoten en deel jouw ervaringen via onze vragenlijst."

Arkin en anderen lanceren een nieuwe website: [lekkerinjewel.amsterdam](#). De website is gemaakt in samenwerking met verschillende partijen, waaronder de ROHA, Therapieland, GGD, Arkin, POH GGZ, IPH, ervaringsdeskundige en Samen Beter Westerpark.

GGZ Nieuws rapporteert:

- Kabinet treft maatregelen om toename mensen met schulden op te vangen. [Lees meer](#).
- Veel meer psychische problemen in coronabrandhaard Brabant. [Lees meer](#).
- Stop thuishulp veroorzaakt toename eenzaamheid ouderen. [Lees meer](#).

18 juni was er een online GGD bijeenkomst voor mensen werkzaam op het gebied van PSH, GOR en onderzoek publieke gezondheid. In het PSH-deel licht Dianne Aben de nazorg aanpak PSH Corona van GGD Brabant Zuid-Oost toe, gevolgd door een presentatie van Masja Visser (GGD Amsterdam) die focust op de zorg voor kwetsbare groepen in de regio Amsterdam. Het verslag is binnenkort terug te vinden op GGD GHOPR kennisnet.

Herdenken tijdens of naar aanleiding van COVID-19

Op dit moment is er nog geen landelijke herdenking of moment van rouw naar aanleiding van COVID-19 gepland. Daartoe kan worden besloten als daar duidelijk behoefte aan is. Hetzelfde geldt voor lokale/regionale herdenkingsactiviteiten. Bij ARQ is er veel kennis over hoe je een herdenking kunt organiseren, waar je aan moet denken, wat de kosten zijn en hoe je bijvoorbeeld een gevoel van verbondenheid kunt creëren. Zie ook de [toolkit herdenking organiseren](#). Ook op het gebied van online herdenken is ondertussen de nodige ervaring opgedaan. Bij vragen hierover kun je contact opnemen met impact@arq.org.

Nieuwe producten en informatie GOR

- In opdracht van VWS heeft het RIVM [de indirecte effecten van de COVID-19 epidemie](#) op zorg en gezondheid in kaart gebracht. De COVID-19 epidemie en de maatregelen om die te bestrijden hebben tot grote verschuivingen in de gezondheidszorg geleid: sommige zorg kwam geheel stil te liggen, soms werd ook zorg in aangepaste vorm gegeven, zoals via de telefoon of via beeldbellen. Het uitstellen, aanpassen of door de patiënt vermijden van zorg kan leiden tot negatieve gevolgen voor de gezondheid.
- Voor [mensen met een beperking of chronische aandoening](#) is de crisis nog lang niet voorbij. "Wanneer horen wij dat het voor ons weer veilig is? Ik zit al 12 weken binnen, ik mis mijn leven." Belangenbehartiger leder(in) hield in mei een enquête onder ruim 2100 chronisch zieken, mensen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking en de resultaten geven een beeld van meer uitsluiting, eenzaamheid en verlies van kwaliteit van leven.

Nieuwe producten en informatie GOR (vervolg)

- Onderzoek naar invloed coronamaatregelen op opgroeien en opvoeden: Meer schermtijd, minder beweging, meer eenzaamheid, minder werk. De coronamaatregelen hebben veel veranderd. [Het Nederlands Jeugdinstituut](#) geeft een overzicht van uiteenlopende onderzoeken naar de invloed van de maatregelen op opvoeden en opgroeien in Nederland.
- Tussen 16 maart en 17 mei 2020 heeft het [Nivel](#) gemonitord of burgers in Nederland behoefte hadden aan extra zorg of ondersteuning in verband met de coronapandemie. Een overgrote meerderheid van de Nederlandse bevolking had in de periode van 16 maart tot 17 mei 2020 geen behoefte aan zorg of ondersteuning in verband met de coronacrisis. De behoefte aan zorg en ondersteuning die er was, bestond voornamelijk uit het ontvangen van informatie om te checken of men het virus had (gehad).
- In opdracht van de Rijksoverheid wordt onderzoek gedaan naar de houding van Nederlanders ten opzichte van het coronavirus. [Hier](#) zijn de resultaten te vinden van de meting die is uitgevoerd op 16 juni en 17 juni 2020.
- Van de Gedragsunit:
VWS heeft het RIVM gevraagd om de resultaten uit COVID gerelateerde onderzoeken op het terrein van preventie & zorg en brede maatschappelijke vraagstukken samenvattend in kort cyclische rapportages te bundelen, en duiding te geven aan de onderzoeksresultaten. Op basis van deze rapportages wordt toegewerkt naar één systematisch overzicht van de effecten en de impact van de corona-maatregelen op het dagelijks leven van mensen, met specifiek aandacht voor kwetsbare groepen. Het gaat dus om een groeimodel waarin periodiek (om de paar weken) een overzicht wordt gepresenteerd van de nieuwste inzichten, en op termijn een totaalbeeld ontstaat van de maatschappelijke gevolgen. Deze kennisintegratie komt tot stand in nauwe samenwerking met ZonMw en VWS. Als je geïnteresseerd bent in de rapportages kun je contact opnemen met herma.vermeulen@rivm.nl
- Trimbos publiceert het onderzoeksrapport: "[Psychische gezondheid in verpleeghuizen fors verslechterd door coronamaatregelen](#)".
- Trimbos doet [onderzoek naar werk en welzijn van professionals](#) voor psychische hulp in coronatijd.
- 18 juni was er een online GGD bijeenkomst voor mensen werkzaam op het gebied van PSH, GOR en onderzoek publieke gezondheid. In het GOR gedeelte van de bijeenkomst startten we met een presentatie over onderzoeken die plaatsvinden naar aanleiding van COVID-19 en hoe GGdata kan ondersteunen bij onderzoek (Jolanda Terpstra, Martine Vlieg-Mulder en Nannah Tak). Daarna hebben we via vragen en met behulp van de chatfunctie met elkaar uitgewisseld wat er op de korte en langere termijn nodig is voor de publieke gezondheid, in relatie tot de COVID-19 pandemie. Het verslag is binnenkort te vinden op GGD GHOR kennisnet.

Interessante producten algemeen

[SCP Beleidssignalement](#) Maatschappelijke gevolgen coronamaatregelen: Mensen met een verstandelijke beperking. Extra aandacht voor mensen met een verstandelijke beperking blijft hard nodig, ook na de eerste fase van de coronacrisis. Dit constateert het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in haar beleidssignalement.

Eerdere nieuwsbrieven

Voorgaande edities van de nieuwsbrief PSH GOR zijn te vinden onderaan de website van ARQ Kenniscentrum Impact.

Heeft u deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen van een collega en wilt u hem ook zelf graag ontvangen? Dat kan. Stuur een mail naar cGM@rivm.nl. De nieuwsbrief is bedoeld voor medewerkers van GGD, GHOR en Veiligheidsregio.

Contactgegevens

GGD'en kunnen met vragen of ondersteuningsbehoeften aankloppen bij het coördinatieteam.

Vragen per telefoon:

- PSH-vragen: 06-19915553 (ARQ Kenniscentrum Impact)
- GOR-vragen: 06-51617555 (Martine Mulder)

Vragen per e-mail:

- Vragen over PSH en GOR kunnen per e-mail gesteld worden aan cGM@rivm.nl
- Vragen, opmerkingen of aanvullingen met betrekking tot het IVC kunnen per e-mail gesteld worden aan ivccovid19@arq.org

De leden van het coördinatieteam zijn: Sjef Timmermans en Maaïke van den Biggelaar (GGD GHOR Nederland), Wera van Hoof, Charlie Steen, Noor Jansen (ARQ), Michel Dückers (Nivel/ARQ), Martine Mulder (cGM/GGD ZW), Femke de Zwart, Annemiek van Overveld, Jantien Noorda, Jannie van der Helm, Annelike Dusseldorp, Diane Houweling, Loes Lanting (RIVM/cGM).